

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА
ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «29» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	2 курс, IV семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти» спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців у галузі дошкільної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр». Метою цієї підготовки є засвоєння студентами професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури.

Упровадження оздоровчої парадигми в систему освіти, як вагомого компонента філософської гуманістичної освіти, передбачає інтеграцію знань, інтелектуальне усвідомлення, ціннісне ставлення вихователів до проблеми збереження, формування і зміцнення здоров'я дітей та їх готовність до практичної реалізації цієї парадигми у власній професійній діяльності.

Мета викладання навчальної дисципліни: забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дітей; сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Завдання з вивчення навчальної дисципліни:

- оволодіння студентами змістом навчальної дисципліни;
- усвідомлення майбутніми педагогами пріоритетності фізкультурнооздоровчої роботи та необхідності формування у дітей світогляднооздоровчої поведінки;
- оволодіння студентами системою знань, фахових умінь і навичок;
- уміннями їх творчо та оперативно реалізовувати у професійній діяльності задля забезпечення сприятливих передумов для збереження і зміцнення здоров'я дітей, впровадження у систему дошкільної освіти оздоровчої парадигми;
- формування практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення різних форм роботи з фізичного виховання;
- формування потреби у самоактуалізації, професійному самовдосконаленні та самоосвіті задля компетентного вирішення оздоровчих завдань у галузі дошкільної освіти.

Компетентності

Загальні компетентності

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності)

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

ПРН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці

ПРН-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі 9 методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

3. Структура курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / Вибірковий
IV	Дошкільна освіта	Другий	Обов'язковий

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Предмет теорії і методики фізичного виховання та валеологічної освіти дітей дошкільного віку.	Загальні концепції дисципліни. Основні завдання курсу. Мета курсу. Зв'язок з іншими науками.	Тести, питання
2	Методичні особливості навчання дошкільників основним рухам.	Дидактичні принципи навчання. Методи навчання. Основи процесу формування рухового вміння. Методика навчання основним рухам дошкільнят	Тести, питання
3	Методика навчання дітей дошкільного віку рухливих ігор, ігор з елементами спорту та вправ спортивного характеру	Оздоровче та виховне значення рухливих ігор. Організація та методика проведення рухливих ігор. Керівництво рухливими іграми в різних вікових групах. Рухливі ігри під музику. Методика проведення ігор спортивного характеру.	Тести, питання, пошук ігор
4	Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня	Ранкова гімнастика та гімнастика після денного сну. Значення фізкультурних хвилинок. Особливості проведення фізкультурних пауз	Тести, питання, робота в групах
5	Вправи спортивного характеру	Значення вправ спортивного характеру для фізичного розвитку дошкільників. Зимові спортивні вправи: катання на санчатах, лижах, ковзанах. Методика навчання дошкільників вправам спортивного характеру: катанню на роликівих ковзанах, велосипеді, самокаті. Методика навчання дошкільників плаванню.	Питання, підбір ігор
6	Методика проведення занять з фізичної культури	Типи занять з фізичної культури. Структура та зміст занять з фізичної культури. Організація дітей на заняттях з фізичної культури. Заняття з фізичної культури на відкритому повітрі. Особливості проведення занять з	Тести, питання

		фізичного виховання у різних вікових групах. Методика проведення занять з фізичної культури у змішаних за віком групах	
--	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття (питання, тести)	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання (робота з комп'ютером)	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		5	3		3	2	2	3	2	5		5						
Самостійна р-та													10					
Індивідуальні завдання										5						5		
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		5	3		3	2	2	3	2	5	5	5		10		5	50	100

1. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу / науковий керівник: Піроженко Т.О. – К. 2021. – 37 с.	
2. Богініч О.Л., Бабачук Ю.М. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей старшого дошкільного віку : методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 224 с.	

3. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2010. – 428 с.
4. Гаращенко Л.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: практикум: навч.-метод. посіб.- К. : ТОВ «ЛазуритПоліграф», 2016. – 144 с
5. Дудіцька С.П. Активізація рухової діяльності дітей у дошкільному навчальному закладі. *Фізичне виховання та спорт. Серія: Педагогічні науки. Вісник № 13.* 2016. С.68-71.
6. Качан О. А., Пристинський В. М. Інформаційно-комунікаційні та рухливо-пізнавальні технології у фізичному вихованні дітей і підлітків: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: вид-во Б.А. Маторіна, 2018. 260 с.
7. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля: У 3-х ч.,ч.3: навчальний посібник / Н.В. Лисенко, Н.Р. Кирста, Н.Б. Лазарович. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2019.- С. 1-125. 376 с.
8. Москаленко Н.В., Полякова А.В., Сидорчук Т.В. Рухова активність дітей, які відвідують заклади дошкільної освіти різного типу. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (Фізична культура і спорт).* 2019. 5. С.217-223.
- Інформаційні ресурси
9. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0909-05> (дата звернення 25.01.2020).
10. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 15.12.2019).

2. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, Вул. Бандери, 1, каб 301 (068)737-20-44 https://kttmdiso.pnu.edu.ua ktmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Захарасевич Наталія Володимирівна Лисенко Олександра Миколаївна Кравець Надія Степанівна Запрошені викладачі із університетів України
Контактна інформація викладача	nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua

3. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/</p>

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»</p> <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

Викладач _____ **Наталія Захарасевич**